

őket mint honosit, 's barátjait hasonló szíveséggel fogadta; 's midőn ismét a' kandalló parázsa mellett barátságos körben ülnének együtt, Munk pedig életének egyszerű történetét beszéllené-el, katonáskodásáról, melyre még most is ifjúi hévvel emlékezék, se felejtkezvén-meg; addig Kriska a' sugár hadvezér mellett állott, mert annak nevezék őt kísérőji, reszkető kézzel oszlatá széjjel a' sűrű hajfűrtőket tüzes homlokáról, 's balzsammal nedvesített kendőt kötött annak szép barna haján keresztül; háláló pillanattal nyugvék a' vezérnek tüzes szeme a' szép leányzón, míg ez illy részvéttel forgolódnék körülte; de az atyja csak hamar félbe szakasztá leányának kedves foglalatosságát. „Kris-kám, — így szóllalt, — hozz csak abból az ó rajnai borból; a' Dánok, 's királyuknak egészségéért fogjuk kupáinkat üríteni! 'S midőn a' nyájas pohárnokné aranszélű pohárban nyujtaná a' becses szőlő nedvét tisztelt vendégének, ez legelőbb-is ó rá köszönté azt, mondván: „Mosolygó csillagként tűnt ugyan előnkbe ezen setét éjben e' háznak világa, de ilyen szíves elfogadást 's illy bájos sobészre találhatást nem remélttem. Kriska elpirulva szegezé szemérmes szemeit a' földre, 's csak midőn az atyja fentebb hangon kezdené Keresztelyt magasztalni, akkor nyílt-meg a' szelid szűznek ajka-is, hevesben lángolt gyengéd arcának viritó pirosága diesérő beszédének tűzétől, mellyel a' királyt magasztalá; tüzesben villogott szeme, midőn annak uralkodói rényeit 's hős tetteit érintené, 's nyájas részvétiig lágyult-le szava, a' királynak jámborsága 's kegyesége magasztalásánál. *(Folytatás következik.)*

II. N É P I S M E R T E T É S.

Mexikói asszonyok. *(Végzet.)*

Az alsóbb rendű asszonyok természete bizonyos viszonyokban még világosabban tűnik-elő. Ez valamint mindenütt, azon alapul, hogy a' sajátságoknak kitünőbb vonásai még nem finomítottak a' nevelés 's illendőség törvényei által, vagy a' magokhoz hasonlók előtti félelemtől nem gömbölyödtek-meg. Ezen rendbeli asszonyok nyilvános helyen tulságig ajtataskodók, otthon zsémbeskedők, czivakodók, 's tekintet nélkül egészen féltékeny 's boszúkvánó indulat-

joknak adják magokat. A' közép rendbeli asszony tartozkodás nélkül szemébe mondja szerelmesének, hogy hivatlenségét megfogja boszúlni. A' marquis-né boszút áll a' nélkül, hogy sejdíteni lehetne annak szerzőjét. — A' polgári asszonyok még a' fekete felső köntöst 's mantillát-is viselik, mellyeket estve musselin vagy karton felső ruhá, és schawl vagy rebozo vált-fel; de rajtok tollakat, vagy virágokat ritkán, kalapot soha se látni. — A' Leperák nem olly cynicai mocsokban élnek, mint férjeik; legalább még fentartják a' szemérmesség törvényeit. Ruházatjuk nyakig érő 's itt öszve kötött ingből, és alsó köntösből (szoknya) áll, melly egyes zsebkendőkből fűzetik öszve, 's fehér szalaggal aggatik a' felső testet fedő lepelhez; néha ezen szoknya veres pamutból van készítve. Kék és fehér rebozo fejezi-be végre ezen asszonyok ruházatjoknak sorát, kik különben meztelen, 's térdöktől fogva lefelé fedetlen lábbal járnak; csupán vasárnap huznak-fel örömezt atlasz-czipőt, mellyet a' reá következő hétnek első napjaiban-is mind addig czipelnek, míg tökéletesen szét foszlik. Azon erkölcstelenségek, mellyek a' férjfi-Leperók és asszony-Leperákat kitüntetik, mind ketjeknek sajátjaik; az utóbbiak azonban (asszonyok) egy vagy más házi munkával még-is foglalatostkodnak p. o. a' tortilla (málé, kukoriczakenyér) sütéssel. Veszekedés és perlekedés nem ritkaság ezen asszonyok között. Ekkor ők éppen olly erővel mint ügyességgel hagyítják egymásra a' követ, 's mindenkor készen vagyon tranchete nevű védfegyverök; melly által okoztatott seb veszedelmesebb a' törsturásnál. Ama fegyvernek aczél plengé-je (Klinge) van, mellynek csúcsa görbe mint a' szőlőmetsző késé. Ezen Leperák közt támadott kettős harcok bizonyos szokásbeli törvények szerint mennek végbe, valamint nálunk a' párvialok. Elsőbben megegyeznek, a' tranchete-nak millyen hosszúságával szabad egymást sérteni, midőn a' kihíváskor a' plengére tett mutató ujjal meghatározzák a' fegyvernek ama hosszúságát, mellyel valaki sebesíteni vagy sebesíttetni akar. Mivel pedig ezen viadalokat többnyire féltékenység (Eifersucht) okozza, közönségesen a' fegyver-döféseket egymás arczára irányozzák.

A' *guadalaxarai* (új spanyol országban) Leperákat (Leperas) nem kell felcserélni a' mexikobéliekkel. Az elsőbbiek mindig harisnyákat és pántlikás cipőket viselnek; 's noha nem bátorkodnak a' polgári asszonyok ruházatját utánozni, de két szoknyácskájok, mellyeknek felsőbbikét himzett muszelinból készítik, vasárnapokon szemkápráztató fehérségű. Testök körül égszínű vagy veres chinai krepp-övet többszörös rétből tekernek, melly oldalvást csinos lebegő pántlikákkal egyesül, mellyekről arany rojtok csüggenek. Különben ezen Leperáknak szokásaik se jobbak a' többiekénél, sőt azt vetik szemökre, hogy a' fajtalanságnak nagyobb rabjaik, mint a' többiek.

Az indiai asszonyok dolgozók, és szakadatlan gonddal foglalatoskodnak picziny házi gazdaságukban. A' fenn emlitett tortillák (így neveztetik a' torta-is) készítése igen fáradtságos munka, minek naponkint meg kell történnie. Ők viszik-ki férjeiknek ételöket a' mezőre, 's azon kívül a' vásárra gyümölcsöt, héjas veteményt, zöld főzeléket, és baromfit hordanak. Ha ezen okból a' városba mennek, lepedőbe kötött nagy kosárba rakják egész terhököt, 's ezt hátokra vevén a' lepedőt melljöken öszve kötik. A' csecsemős asszonyok azonban a' kosarat fejöken, kisdedöket hátokon viszik. Ugy látszik, hogy a' gyermek, kinek csak teste közepét szorítja anyjához a' lepedő, feje 's lába pedig szabadon lóg-le, nem sokat szenved ezen helyzetében ama nyekkentő rázások végett, mellyekre különben anyjának mindenkor sebes ugrándozó járása mellett ki volna téve. A' tó melléki Indusnék Mexikóba csónakokon (Canot) jönnek, mellyeket ők igen ügyesen tudnak kormányozni.

Az indiai fehér nép már 11—12 esztendőskorában férjhez mehető, de annál korábban-is elvirágzik. Többnyire kicsinyek, de jó természetűek, nem ritkán igen szépekre-is lehet köztök találni. Hajokat, mellyet veres pamuttsínó-rokkal tekersekbe (Zopf) fonnak, fejek körül kötik, 's ezen hajékeség meglehetősen kellemmel állana nekik, ha szorgosan viselnék gondját. De fájdalom a' tisztaság szeretete nem igen kitűnő sajátsága a' belföldi fehér népnek, melly testére szinte olly kevés gondot fordít, mint ruházatjára. Az indiai asszonyok nagyon szeretik a' szeszes (geistig)